

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 579/2013-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. novembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. Š., T., zastúpeného advokátom JUDr. Š. H., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23 Tos 15/2013 z 15. februára 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. Š. **o d m i e t a** pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. marca 2013 doručená sťažnosť Ing. J. Š., T. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu

v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 Tos 15/2013 z 15. februára 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 8 T 47/2006 zo 16. septembra 2011 uznaný vinným v bode 1 z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1 a 4 písm. b) Trestného zákona účinného do 30. júna 2005 a v bode 2 z trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1 a 2 písm. a) a b) a ods. 3 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 v súbehu s trestným činom porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1 a 3 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005. Sťažovateľovi bol uložený trest odňatia slobody na 13 rokov, pre výkon ktorého bol zaradený do III. nápravno-výchovnej skupiny. Z dôvodu podaných odvolaní proti uvedenému rozsudku bola predmetná vec 16. mája 2012 predložená krajskému súdu, kde je vedená pod sp. zn. 3 To 56/2012.

Sťažovateľ 19. októbra 2012 vzniesol námietku zaujatosti proti všetkým členom odvolacieho senátu krajského súdu, v ktorej uviedol *„skutočnosti, ktoré sa dozvedel od osoby Dipl. Ing. P. J. bytom B., že jeho trestná vec bola zo strany poškodeného J. K. aj na Krajskom súde už zmanipulovaná, že má odvolací senát Krajského súdu, ktorý svoju vec prejednáva podplatený a o jeho odsúdení je už dávno rozhodnute. Práve s ohľadom na tieto skutočnosti, ktoré sa sa od P. J. dozvedel, ktorého považuje za dôveryhodného a riadneho občana, ktorý by si takúto vec nevymyslel, vzniesol námietku zaujatosti voči všetkým členom senátu, ktorý má rozhodnúť o mojom odvolaní...“*.

Krajský súd uznesením sp. zn. 3 To 56/2012 z 22. októbra 2012 podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku rozhodol, že *„senát odvolacieho Krajského súdu v Trenčíne zložený z predsedu JUDr. R. V. a sudcov JUDr. J. J. a JUDr. S. H. nie je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci proti obžalovanému Ing. J. Š. a spol. vedenej na odvolacom Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 3To/56/2012“*.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol iný senát krajského súdu uznesením sp. zn. 23 Tos 15/2013 z 15. februára 2013 tak, že sťažnosť podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Sťažovateľ v odôvodnení sťažnosti okrem iného uviedol:

„Napriek tomu, že obžalovaný v námietke zaujatosti uvádza okolnosti a informácie o možnom manipulovaní súdnej moci, tento iný senát Krajského súdu v odôvodnení uznesenia sp. zn. 23Tos/15/2013 v jeho rozsiahlejšej časti iba konštatuje rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Ndt/17/2012 zo dňa 19. 12. 2012 a jeho dôvody, pre ktoré Najvyšší súd SR neodníma vec Krajskému súdu v Trenčíne a iba stručne sa zaoberá okolnosťami uvedenými v námietke zaujatosti. Takto námietku zaujatosti uzatvára s tým, že táto nie je opodstatnená, nakoľko predmetní sudcovia vylúčili akýkoľvek vzťah k poškodeným a uviedli, že osobu, ktorá by mala potvrdzovať tvrdenia obžalovaného vôbec nepoznajú. Na základe tohto zistenia iný senát Krajského súdu v Trenčíne rozhodujúci o sťažnosti obžalovaného dospel k záveru, že nie je potrebné ďalším procesným úkonom doplniť konanie o námietke zaujatosti obžalovaného - výsluchom uvedenej osoby. Tu je potrebné zároveň uviesť, že členom iného senátu Krajského súdu v Trenčíne, ktorý rozhodoval o sťažnosti obžalovaného je aj JUDr. M., s ktorým sa sťažovateľ osobne pozná a podľa jeho vyjadrenia s ním v minulosti hrával tenis.

Sťažovateľ vo veci oznámenia informácii od Dipl. Ing. P. J. podal na Generálnu prokuratúru Bratislava taktiež trestné oznámenie zo dňa 25. 1. 2013, ktorého obsahom sú vyššie uvedené skutočnosti ohľadne informácií získaných od tejto osoby. Vyrozumením Generálnej prokuratúry Bratislava zo dňa 19. 2. 2013 je odstúpenie materiálu na ďalšie konanie Krajskému súdu v Trenčíne...

S ohľadom na závažnosť oznámenia a skutočností uvedených v námietke zaujatosti podanej obžalovaným, je podľa názoru sťažovateľa neprípustné, aby Krajský súd v Trenčíne sa vôbec nezaoberal ním navrhovanými dôkazmi, teda preverení takto závažných tvrdení, nevykonal ani len výsluch označenej osoby, ktorá bola ochotná uviesť aj bližšie podrobnosti, ktoré mali byť preverené.“

Sťažovateľ v sťažnosti poukázal aj na rovnakú negatívnu skúsenosť s rozhodovaním krajského súdu v minulosti, keď rozhodoval o jeho námietke zaujatosti proti senátu okresného súdu konajúcemu v jeho trestnej veci (vedenej pod sp. zn. 8 T 47/2006). Aj v tomto prípade krajský súd jeho sťažnosť zamietol, pričom nevykonal sťažovateľom navrhovaný dôkaz.

Sťažovateľ preto navrhol, aby ústavný súd rozhodol o porušení jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 23 Tos 15/2013 z 15. februára 2013, aby napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že uznesením krajského súdu sp. zn. 23 Tos 15/2013 z 15. februára 2013, ktorým bolo rozhodnuté vo veci ním vznesenej námietky zaujatosti proti členom odvolacieho senátu, bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa sťažovateľa sa krajský súd vôbec nezaoberal ním navrhovanými dôkazmi, ktoré mali preukázať jeho tvrdenia o ovplyvňovaní členov odvolacieho senátu zo strany poškodeného v jeho trestnej veci.

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Základné právo na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie a v jeho rámci právo na prerokovanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je v trestnom konaní garantované prostredníctvom inštitútu vylúčenia sudcu z ďalšieho prejednávania veci pre jeho zaujatosť v zmysle § 31 a § 32 Trestného poriadku. Obsahom základného práva na prerokovanie veci nestranným súdom nie je však povinnosť sudcu vyhovieť návrhu oprávnených osôb a vylúčiť sa z ďalšieho prerokovania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prerokovanie veci nestranným súdom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodovania veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (obdobne napr. I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu tento nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01).

Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natol'ko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 1/05, I. ÚS 382/06).

Napadnutým uznesením krajský súd zamietol ako nedôvodnú sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu, ktorým tento rozhodol o nevyklúčení členov odvolacieho senátu z vykonávania úkonov trestného konania v jeho trestnej veci. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol:

„K veci potrebné uviesť, že námietkami obžalovaného voči odvolaciemu senátu, ale aj voči všetkým sudcom Krajského súdu Trenčín (návrh na odňatie a prikázanie veci) sa už zaoberal Najvyšší súd SR, ktorý uznesením, sp. zn. 1Ndt/17/2012 zo dňa 19. 12. 2012 rozhodol podľa § 23 ods. 1 Tr. por. tak, že sa vyššie uvedená trestná vec obžalovaného Krajskému súdu Trenčín neodníma. Z odôvodnenia písomného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR pritom vyplýva, že senát Najvyššieho súdu SR sa oboznámil aj so vznesenými námietkami voči konkrétnemu senátu odvolacieho súdu (zmanipulovanie odvolacieho konania zo strany poškodeného). Pre odňatie a prikázanie veci však dôvod nezistil. Nepochybne pritom vychádzal aj z podrobných písomných vyjadrení predsedu senátu JUDr. R. V. (č. l. 2839) a sudcov JUDr. J. J. (č. l. 2840) a JUDr. S. H. (č. l. 2841).

Aj iný senát odvolacieho súdu po oboznámení sa s vyjadreniami dotknutých sudcov dospel k záveru, že vznesená námietka zaujatosti nie je opodstatnená. Predmetní sudcovia vylúčili akýkoľvek vzťah k poškodeným, pričom výslovne tiež uviedli, že osobu, ktorá by mala potvrdzovať tvrdenie obžalovaného, vôbec nepoznajú. Na základe toho potom senát odvolacieho súdu, rozhodujúci o sťažnosti obžalovaného, dospel k záveru, že nie je potrebné ďalším procesným úkonom doplniť konanie o námietke obžalovaného – výsluch obžalovaným uvedenej osoby.

Z takto rozvedených dôvodov rozhodol senát odvolacieho súdu tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia. Procesným postupom odvolacieho senátu v konaní vo veci samej, resp. v predchádzajúcich konaniach sa senát v súlade s § 32 ods. 6 Tr. por. nezaoberal.“

Ústavný súd konštatuje, že v odôvodnení napadnutého uznesenia krajský súd uviedol dostatočné relevantné dôvody, na základe ktorých dospel k záveru o neopodstatnenosti sťažovateľom vznesenej námietky zaujatosti. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že krajský súd reagoval na námietky sťažovateľa, ktorými sťažovateľ odôvodnil námietku zaujatosti sudcov (členov) odvolacieho senátu krajského súdu, pričom tiež odôvodnil, prečo nepovažoval za potrebné vykonať sťažovateľom navrhnutý dôkaz na preukázanie jeho tvrdení. Skutočnosť, že krajský súd neuznal sťažovateľom uvádzané skutočnosti ako dôvod na vylúčenie namietaných sudcov z úkonov trestného konania, nemá za následok porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a nezakladá dôvod na vyslovenie porušenia označených práv. Keďže namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu.

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že krajský súd sa nezaoberal ním navrhovanými dôkazmi, ústavný súd poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej čl. 6 ods. 1 dohovoru zaručuje síce právo na spravodlivý proces, neupravuje však

prípustnosť dôkazov alebo ich hodnotenie (A. B. v. Slovenská republika, rozsudok zo 4. marca 2003 a v ňom odkaz na ďalšiu judikatúru).

Aj podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu nie je súčasťou práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru povinnosť vykonať dôkazy označené účastníkmi konania (I. ÚS 75/96, II. ÚS 153/03). Procesný princíp voľného hodnotenia dôkazov v spojení so zásadou procesnej ekonomiky dovoľuje súdu vykonať len tie dôkazy, ktoré podľa jeho uváženia vedú k rozhodnutiu vo veci samej (napr. II. ÚS 218/00, IV. ÚS 182/04).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2013